

In de eerste dienst van het nieuwe jaar, ook de eerste dienst van Het Anker, lezen we uit de Galatenbrief.

God houdt van ons? Ja, als we maar niet zondigen... Als we Zijn geboden maar houden...

Mensen kunnen bang zijn voor God. Maarten Luther groeide op met die Middeleeuwse angst. Hij voelde bevrijding toen hij las in de brieven van Paulus, Romeinen, Galaten vooral: "Ik ben getrouwd met deze brief!" Het is niet een gemakkelijke briefje en Luther las hem door die bril van **bevrijde angst**. Paulus schreef de brief eigenlijk vanuit een andere invalshoek: **bevrijding uit slavernij**.

Na Paulus komen Joodse gelovigen puntjes op de i zetten in de gemeenten die Paulus gesticht heeft. Het evangelie van Paulus van liefde en genade is een eenzijdig geluid, aaibaar, te lief, vonden zij: naar de mens. Paulus reageert woedend. Hij slaat een dankwoord over (elke andere brief begint hij daarmee). 'Ik begrijp niets van jullie!' (1:6) Ik ben niet aangesteld door mensen (1:1), ik probeer juist niét mensen te winnen of te behagen (1:10), ik heb geen mens om raad gevraagd (1:16).

Wat Paulus heeft verkondigd, lijkt aaibaar. Maar het sluit eigenlijk juist helemaal niet aan bij onze gevoelens. Wij willen een god voor wie je iets moet doen! De Galaten kennen dit, van voor hun bekering tot Jezus. Want mensen leven nu eenmaal volgens het schema: BEHAVE – BELIEVE – BELONG. Je probeert je te houden aan de regels van de groep, dan ga je geloven wat de groep gelooft en misschien mag je dan uiteindelijk bij de groep horen. Dit schema maakt SLAVEN van ons. En juist dit 'evangelie' is... al te menselijk...! Alpha-deelnemers kunnen ermee worstelen: welke regels gelden er nu precies bij jullie in de kerk? Zij waren namelijk zo gewend aan dit schema.

Bij de God van de Bijbel gaat dit helemaal op de kop. Hij roept Abram. Hij belooft hem grote dingen. En dit alles 430 jaar voordat Mozes met de wet kwam (3;17). Dat wordt dus **BELONG – BELIEVE – BEHAVE**.

Wat moesten de Galaten dan ineens concreet gaan doen van de valse leraren: zich laten besnijden. En zich weer houden aan dagen en jaren. Als slaven onderwerpen ze zich daaraan! Ik ben bang dat ik me voor niets heb ingespannen voor jullie, schrijft Paulus (4:9-11). De Galaten gingen op hun tenen lopen om er maar bij te horen. Bij de Joden, wel te verstaan. Terwijl er in het evangelie van Jezus Christus geen enkel onderscheid meer is tussen Joden of Grieken, mannen of vrouwen! (3:26-29)

Het gaat er in deze brief (en in de hele Bijbel) niet om de vraag hoe je in de hemel komt (Luther), maar: hoe komen wij samen weg uit de slavernij? En het antwoord: Christus heeft ons bevrijd (5:1). BELONG.

O ja, en dan maar lekker er op los leven zeker...? Vrijheid blijheid? Nou ja zeg! Wie dit suggereert, wie het vaak heeft over een hellend vlak, ként die Jezus wel...? Want deed Abraham dat dan, losgaan? Waarom zou iemand een hemels leven willen leiden? Om de hemel te verdiénen...? Nee! Omdat Jezus de hemel naar je toe brengt! Het is BELONG – BEHAVE – maar alleen in deze volgorde. Anders blijf je een slaaf.

Paulus schrijft dat bevrijde mensen niet, ten koste van anderen, hun eigen verlangens willen bevredigen, maar dat ze elkaar gaan dienen in de liefde (5:13). Elkáár – dat woord komt hier ineens los, wel zes keer. Als Jezus je heeft vrijgemaakt, durf je in alle vrijheid verbindingen te leggen. Waar slavernij en onvrijheid weer hun intrede doen, zie je daarentegen een sfeer van oordeel en onbarmhartigheid en... buitensluiting.

Niet alle punten hieronder hoeven uitputtend besproken te worden. Maak vooraf maar een keus.

1. Houden vaders en moeders onvoorwaardelijk van hun kind? En God? Hoe voelt dit bij jezelf?
2. Je spreekt de mensen naar de mond, zeiden ze tegen Paulus. Praat er nog eens over door wat kerkmensen beter in de oren klinkt: God houdt van je. Of: Ja, máár - je moet je wel houden aan zijn geboden!
3. In Paulus' tijd stelden Joden én Grieken bepaalde groepen achter: vrouwen, slaven. Dát doen wij in onze tijd gelukkig niet meer, bij ons in de kerk telt iedereen voluit mee. Vind jij dat ook?
4. Iemand zegt dat christenen nooit de sabbat hadden moeten afschaffen. Wat zou je daarop zeggen?
5. Stelling 1: hoe wettischer wij zijn in de kerk, hoe meer werken van het vlees je bij ons gaat zien.
Stelling 2: hoe vrijer wij zijn in de kerk, hoe meer vrucht van de Geest je bij ons gaat zien.
Praat hier eens over door. (Waarom is het trouwens meervoud 'werken van het vlees', 5:19, NBG 1951, tegenover enkelvoud 'vucht van de Geest'?)